

Ryydynpohjan omakotiyhdistyksen kesäretki 2015 Vesilahteen

Elokuun toinen lauantai oli taas se kauan odotettu päivä, jolloin Ryydynpohjan omakotiyhdistyksen väki lähti perinteiselle kesäretkelle taitavan kuljettajan A-P:n kuljettamana. Nyt suuntana oli Pyhäjärven etelä- ja kaakkoisrannalla sijaitseva Vesilahti, joka ennakkoon toisten mielestä oli liian lähellä, toisten mielestä onneksi ei kaukana. Vesilahti on vireä muuttovoittoinen noin 4500 asukkaan lapsiperheiden suosima kunta, jonka historia yltää aina tuhansien vuosien taakse. Vesilahden kunta on perustettu 1869.

Päivän aikana tutustuimme eri käyntikohteisiin ja koko matkan ajan meillä oli mukana erinomaisen ammattitaitoinen Vesilahti-opas. Kuulimme monipuolisesti Vesilahden ja sen ympäristön sekä historiaa että nykypäivää ja välillä myös tarinoita Elinan ja Klaus Kurjen balladista. Kulkiessamme pitkin Vesilahden reittejä nivoutuivat oppaamme esityksessä alueen nykyisyys ja menneisyys sulavasti yhteen ja pitivät mielenkiinnon yllä koko matkan ajan. Kiitos siitä hänelle!

Savipaja Samotissa retkeläiset saivat aamukahvin nauttimisen ohessa perehtyä pienen enkelipatsaan tekemiseen. Taitajan käsissä syntyi savesta pieni enkelipatsas kaikkine hienoine yksityiskohtineen. Esimerkiksi enkelin kädessä oli pieni lintu ja pitkät hiukset syntyivät hiussuortuva kerrallaan. Saimme myös kuulla ketkä Samotin enkelikursseille osallistuneista ovat tehneet pienen patsaansa neutraalin suoralinjaiseksi ja ketkä ehdottomasti ovat muovailleet enkelille ”kurveja”.

Vierailimme kirkkoherra Harri Henttisen opastuksella kirjailija Oiva Paloheimon (1920-1973) taiteilijakodissa, missä hän asui perheineen Vesilahden pappilan pihapiirissä sijaitsevassa pirtti-luhtirakennuksessa vuosina 1946–1952. Pappilan pihapiiri oli Paloheimolle luonteva asumispaikka, sillä hänen puolisonsa Sirkka-Liisa oli silloisen kirkkoherra Kalle Kahiluodon tytär.

Harri Henttisen asiantunteva esitys toi paljon uutta tietoa Paloheimon elämästä, niukasta lapsuudesta ja etenemisestä arvostetuksi kirjailijaksi. Paloheimon taiteilijakoti oli sisustettu aikakaudelle tyypillisillä esineillä ja monet retkeläiset totesivat tavaroiden olevan tuttuja omasta lapsuudenkodista tai mummulasta. Ihailtiin mattoja ja käsitöitä sekä entisajan huonekaluja ja tarvekaluja. Uutta näkökulmaa Paloheimon kirjalliseen tuotantoon toivat myös näytteet hänen sellaisista runoistaan, jotka siihen aikaan poikkeuksellisesti oli kirjoitettu lapsen tai murrosikäisen nuoren näkökulmasta.

Tutustuimme myös Vesilahden vanhaan kirkkoon, mikä on vuonna 1802 rakennettu keltainen puukirkko. Kirkko on entistetty vuonna 1994. Silloin otettiin myös esille 1840-luvulla tehdyt maalaukset, jotka oli myöhemmin peitetty harmaalla värillä. Nyt kirkossa on taas nähtävänä kauniit ornamentit ja katon tähtitaivas sekä aurinko kehineen. Kirkon urut on Kangasalan urkutehdas valmistanut vuonna 1887. Kirkossa kuulumme myös, miksi kirkkoherra päiväkotilapsien mielestä muistuttaa enkeliä ja mikä yhteys siinä on kulmakarvoilla.

Huhkianhovissa nautittiin runsas ja maittava Klaus Kurjen perinneateria

Torppariajan Kotiseutumuseo Vesilahden Narvassa vei meidät torppariaikaan. Museo kuvaa elävästi torppareiden ja pienten maalaistalojen elämää 1800-luvulla. Kotiseutumuseon päärakennus on Laukon kartanon entinen torppa, joita kartanolla oli yli 150. Laukon kartano on yksi Suomen kuuluisimmista kartanoista, jonka historia on keskeytyksettä jatkunut yli tuhat vuotta ja Kurkien aatelissuvun kotipaikkana Laukko oli yli 500 vuotta.

Torpan pihapiirissä on kaksi aittaa, ulkouuni, savusauna, lato ja riihi hevoskiertoineen. Museoalueella on myös mäkitupa, nahkurin verstaas, kirkkovenevaja ja tervahauta. Tervahautausemme toiminnassa kuitenkin ehtineet nähdä, sillä Narvan markkinat olivat edellisviikolla ja silloin siellä poltettiin myös tervaa.

Koskettava oli myös museon osaavan oppaan kertoma mäkituvan asukkaan Iida Niemisen (1871-1974) tarina. Iidan mies katosi torpparikapinan jälkimainingeissa ja Iida jäi kuuden lapsen yksinhuoltajaksi. Hän kävi taloissa töissä, pesi pyykkiä ja teki pelloilla töitä tarttuen kaikkeen tarjottuun työhön. Usein hän teki työtä ruokapalkalla, jotta lapset saivat ruokaa. Lasten lähdettyä maailmalle Iida ei suostunut muuttamaan lastensa luo, vaan jäi yksin asumaan omaan pirttiinsä. Satavuotiaana hän suostui muuttamaan ”vaivaistalolle”, missä kuoli 103-vuotiaana.

Museoalueella näimme myös tukevatekoisen lukon avaimineen ja kuulimme miksi avaimen taskuun unohtaminen on ollut melko mahdotonta.

Retkeläiset olivat ihmeissään, miten paljon uutta tietoa ja hienoja kokemuksia he saivat niin ”tutusta” Vesilahdesta. Osovasti Anni sanoikin, että nyt kuulimme mitä paikkoja ja asioita olemme ennen Vesilahdella käyneillämme vain nähneet.

Niin kuin hyvin tiedämme ”...kaiken takana on nainen...” ja tässä tapauksessa jälleen Anja oli tehnyt mittavan työn retken suunnittelussa ja organisoinnissa, mistä Iso Kiitos Anjalle !!!

Kastehelmi Raninen